

EUROPEAN CLUSTER
COLLABORATION PLATFORM

Creative Crossroads: Building Synergies Across Ecosystems with Cultural and Creative Industries

Summary

EU Clusters Talks
14 May 2025, 8:30 – 9:45 CET

An initiative of the European Union

Kreativní křižovatky: Budování synergií napříč ekosystémy prostřednictvím kulturních a kreativních odvětví

EU Clusters Talks 14. května 2025

ZÁPIS

European Cluster Collaboration Platform jménem Evropské komise uspořádala dne 14. května od 8:30 do 9:45 hodin EU Clusters Talk s názvem „Kreativní křižovatky: Budování synergií napříč ekosystémy prostřednictvím kulturních a kreativních odvětví“, zaměřený na to, jak mohou klastry podporovat obousměrnou výměnu zkušeností a plně využít potenciál spolupráce napříč ekosystémy. Setkání se věnovalo výzvam, kterým čelí ekosystém kulturních a kreativních odvětví, představilo zkušenosti z projektů Eurocluster, diskutovalo mezioborovou spolupráci a zdůraznilo význam metaklastrových iniciativ zaměřených na formalizaci partnerství podporujících kreativní i průmyslové inovace.

Program setkání

Moderace: Chris Burns

1. Novinky z ECCP

Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

2. Přehled ekosystému kulturních a kreativních odvětví

Kati Uusi-Rauva, Director Regional Hub North, EIT Culture & Creativity North

3. Panelová diskuse

Georgiana Mihailovici, General Secretary, OpenHub Creative Cluster

Raffaele Vitulli, President, Basilicata Creativa, and Project Manager, European Digital Innovation Hub "Heritage Smart Lab"

Genoveva Christova, President, Bulgarian Furniture Cluster & Createch Cluster

Gian Angelo Bellati, President, Venetian Cluster

Céu Filipe, Director, AEP Inovação, Enterprise Europe Network

4. Možnosti financování

Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

Klíčová sdělení

- Klastry jsou klíčovými facilitátory kreativních inovací, propojují fragmentované ekosystémy a podporují mezioborovou spolupráci.
- EIT Culture & Creativity buduje dlouhodobé podpůrné systémy pro kreativní podnikání a posiluje inovační kapacity nad rámec samotného financování obsahu.
- Kulturní a kreativní odvětví představují významný ekonomický faktor, zaměstnávají téměř 9 milionů lidí a přispívají k udržitelnosti i sociální soudržnosti.
- Digitální platformy a metaklastry propojují regionální, venkovská i městská centra, rozšiřují dosah spolupráce a prostřednictvím sdílených zkušeností ovlivňují tvorbu politik.

- Spolupráce mezi klastry a Evropskými centry pro digitální inovace urychluje zavádění umělé inteligence a imerzivních technologií v tradičních odvětvích.
- Enterprise Europe Network ukazuje, jak může cílená podpora pomoci kulturním a kreativním odvětvím získávat financování, internacionalizovat své aktivity a prokazovat svůj ekonomický přínos.
- Kaskádové financování umožňuje klastrům podporovat inovace vznikající zdola, a to navzdory administrativní náročnosti tohoto nástroje.
- Kulturní a kreativní odvětví představují přirozené prostředí pro prototypování a klastry mohou tuto flexibilitu využít k testování a škálování nově vznikajících technologií.

1. Novinky ECCP

- Registrujte se na EU INDUSTRY DAYS 2025, které se uskuteční 5.-6. června 2025 v polském Rzeszówě.
- Registrujte se na akci Clusters Meet Regions v polském Rzeszówě, 3.-4. června 2025.
- Přihlaste se do výzvy k podávání projevů zájmu o spolupořádání budoucích ročníků iniciativy „Clusters Meet Regions“.
- Registrujte se na matchmakingovou akci v Indii, 29.-31. října 2025.
- Zapište si termíny a registrujte se na nadcházející akce ECCP.
- Objevte program Erasmus pro mladé podnikatele (EYE) a jeho nové destinace

2. Ekosystém kulturních a kreativních odvětví a iniciativa EIT Culture & Creativity

Kati Uusi-Rauva, Director Regional Hub North, EIT Culture & Creativity North

Kati Uusi-Rauva zahájila své vystoupení zdůrazněním ekonomického významu kulturních a kreativních odvětví, ve kterých působí téměř 9 milionů profesionálů a která jsou úzce propojena s dalšími průmyslovými sektory i každodenním životem. Přestože jde o oblast složitou a často obtížně uchopitelnou, kultura a kreativita byly prezentovány jako silné nástroje ekonomického rozvoje, společenské soudržnosti a udržitelnosti. Uusi-Rauva zdůraznila, že tato odvětví nepřinášejí pouze ekonomickou hodnotu, ale významně přispívají také k demokratizaci, identitě a společenskému rozvoji.

Následně představila iniciativu EIT Culture & Creativity, deváté znalostní a inovační společenství (KIC) fungující v rámci Evropského inovačního a technologického institutu (EIT). Iniciativa byla oficiálně spuštěna v prosinci a již vytvořila šest regionálních kanceláří, přičemž Uusi-Rauva vede helsinské centrum. Síť aktuálně zahrnuje více než 60 hlavních i spolupracujících partnerů – od univerzit a výzkumných institucí až po podniky a kulturní centra – s cílem budovat celoevropský podpůrný systém pro kreativní a kulturní podnikání.

Aktivity se zaměřují na pět hlavních oblastí: módu, kulturní dědictví, architekturu, audiovizuální a mediální sektor a gaming. V těchto oblastech iniciativa podporuje cirkularitu, ekologickou a sociální udržitelnost a chytré využívání technologií.

Přestože je iniciativa stále v rané fázi rozvoje, již realizovala pilotní akcelerační program zahrnující devět společností z celé Evropy. Tyto pilotní projekty, především z oblasti módy a audiovizuální tvorby, se zaměřují na rozvoj nových udržitelných obchodních modelů. Podrobné případové studie zatím nebyly představeny, Uusi-Rauva však uvedla, že EIT Culture & Creativity postupně vybuduje rozsáhlé portfolio služeb pro kreativní MSP a startupy, zahrnující přístup k financování, rozvoj dovedností, networking i zapojení do tvorby politik.

Jako příklad potenciálu kreativního sektoru zmínila nedávný úspěch lotyšského animovaného filmu oceněného Oscarem, který podle ní ukazuje, čeho lze dosáhnout i v zemích s omezeným podpůrným systémem. Tento příklad zároveň podle ní potvrzuje potřebu celoevropské infrastruktury podporující růst kreativních odvětví.

Kati Uusi-Rauva se věnovala také budoucím směrům rozvoje, zejména transformaci muzeí a integraci chytrých technologií do institucí kulturního dědictví. Za jeden z klíčových dosavadních výsledků označila vytvoření Digital Hubu – otevřené platformy umožňující profesionálům z celé Evropy navazovat kontakty, sdílet znalosti a sledovat aktuální vývoj v oblasti kulturních a kreativních odvětví.

Současně vysvětlila rozdíl mezi iniciativami EIT Culture & Creativity a Creative Europe. Zatímco Creative Europe se soustředí především na tvorbu a distribuci obsahu, cílem EIT je budovat struktury a podpůrné systémy umožňující kreativním profesionálům rozvíjet dlouhodobě udržitelnou kariéru.

Krátce zmínila také připravovanou spolupráci s iniciativami, jako je New European Bauhaus, která propojuje kreativitu s udržitelným průmyslovým a městským rozvojem.

Na závěr Kati Uusi-Rauva vyzvala všechny zainteresované aktéry k aktivnějšímu zapojení a pozvala zájemce do platformy EIT, aby společně formovali budoucnost kulturních a kreativních odvětví v Evropě. Zdůraznila, že iniciativa, přestože je teprve na začátku, představuje dlouhodobý závazek budovat integrovanější, inovativnější a udržitelnější evropský ekosystém kulturních a kreativních odvětví.

3. Panelová diskuze

Georgiana Mihailovici představila projekt FRIEND CCI, mezinárodní iniciativu podporující MSP prostřednictvím mezioborových inovačních projektů propojujících kreativitu s technologiemi, jako jsou umělá inteligence, rozšířená realita a imerzivní technologie. Uvedla příklady z Rumunska, například architektonický design podporovaný AI nebo vzdělávací nástroje rozvíjející vícejazyčné vyprávění příběhů pro děti.

Raffaele Vitulli zdůraznil roli kulturních a kreativních odvětví jako prostředí vhodného pro prototypování a nové využívání vznikajících technologií, zejména generativní umělé inteligence. Podpořil spolupráci mezi klastry a Evropskými centry pro digitální inovace, především ve venkovských oblastech a malých obcích, kde mohou mikrofirmy a kulturní organizace testovat a zavádět nové inovační modely. Popsal konkrétní iniciativy zaměřené na revitalizaci kulturního dědictví prostřednictvím interdisciplinárních týmů umělců, výzkumníků a inženýrů.

Genoveva Christova popsala vývoj Bulgarian Furniture Cluster od tradičně zaměřeného odvětvového klastru k meziregionálnímu a mezioborovému modelu spolupráce. Představila úspěšné projekty realizované s partnery v Rumunsku a Kosovu při dodávkách rozsáhlých hotelových projektů a ukázala, jak jsou dnes imerzivní technologie a gaming využívány při modernizaci nábytkářského průmyslu. Vysvětlila, že tyto aktivity vedly ke vzniku národního zastřešujícího klastru, který sjednocuje různá kreativní odvětví pod společnou strategickou a politickou reprezentací, čímž posiluje jejich viditelnost a přístup k financování.

Gian Angelo Bellati se věnoval problémům správy kulturního dědictví v regionu Benátska, zejména v Benátkách, kde nadměrný turismus výrazně zatěžuje místní infrastrukturu. Zdůraznil potřebu podpory na úrovni EU prostřednictvím programů, jako je Interreg, a představil projekty typu „Gelato on the Road“, které propojují kulturní dědictví, udržitelný cestovní ruch a lokální řemeslnou výrobu. Bellati podpořil rozvoj metaklastrových struktur jako nástroje pro zachování kulturního dědictví při současném vytváření ekonomických příležitostí prostřednictvím nových modelů cestovního ruchu a zelené transformace.

Céu Filipe představila zkušenosti z Enterprise Europe Network (EEN), kde vede expertní skupinu zaměřenou na kulturní a kreativní odvětví. Popsala, jak síť poskytuje cílenou podporu kreativním profesionálům a MSP napříč Evropou a podporuje spolupráci mezi severní a jižní Evropou v oblastech, jako jsou móda, řemesla, architektura nebo digitální obsah. Filipe zdůraznila potřebu prokazovat hmatatelnou i nehmotnou hodnotu kulturních a kreativních odvětví, aby bylo možné získávat financování, ovlivňovat tvorbu politik a podporovat mezioborová partnerství. Uvedla konkrétní příklady spolupráce kulturních a kreativních odvětví s oblastmi vzdělávání, zdravotnictví a výroby, které ukazují pozitivní dopady kreativity na širší ekonomické a společenské výzvy.

Mezi panelisty panovala široká shoda v tom, že kulturní a kreativní odvětví představují významný motor inovací a společenské transformace. Všichni řečníci zdůraznili význam spolupráce – jak mezi jednotlivými kreativními obory, tak mezi kreativními a tradičními průmyslovými sektory. Shodli se, že kreativní ekosystémy jsou sice často fragmentované a nedostatečně uznávané, zároveň však disponují značným nevyužitým potenciálem pro udržitelný růst a digitální transformaci. Opakovaně zaznívalo také uznání role kulturních a kreativních odvětví jako přirozeného prostředí pro prototypování a rychlé testování nových technologií.

Rozdílné důrazy se objevily v jednotlivých tématech. Georgiana Mihailovici upozornila na přetrvávající problém roztříštěných sítí a nedostatku cíleného financování pro kulturní a kreativní odvětví. Raffaele Vitulli se zaměřil na potřebu investic do venkovských inovačních ekosystémů a efektivnější využívání kaskádového financování. Genoveva Christova zdůraznila význam klastrů při sjednocování fragmentovaných sektorů pod společnou strategií, zatímco Gian Angelo Bellati vyzval k silnější integrované podpoře EU pro ochranu kulturního dědictví a rozvoj regionálních ekonomik. Céu Filipe upozornila na význam měřitelných dopadů a poskytování řešení na míru prostřednictvím důvěryhodných sítí, jako je EEN.

Panelisté se shodli, že metaklastry a mezioborové sítě zvyšují dopad aktivit, posilují přístup k financování a podporují konkurenceschopnost Evropy. Vyzvali k pokračujícím investicím do interdisciplinárních projektů, venkovských inovací a tvorby politik, které budou reflektovat komplexnost a hodnotu kulturních a kreativních odvětví.

Diskuse byla zakončena společným potvrzením, že dlouhodobý růst, kreativita a odolnost vznikají prostřednictvím spolupráce, což vystihuje motto: „Chceš-li jít rychle, jdi sám. Chceš-li dojít daleko, jděte společně.“

4. Monožsti financování

- European mini-slate development; uzávěrka 17. září 2025.
- Completion of the initial Network of European Digital Innovation Hubs (EDIHs); uzávěrka 2. září 2025.
- Consolidation of the Network of European Digital Innovation Hubs (EDIHs with reinforced AI focus); uzávěrka 2. září 2025.
- Příležitosti pro MSP: výzvy Euroclusters zveřejněné na European Cluster Collaboration Platform.